

EXAMENPROGRAMMA

Diplomalijn(en)	Financieel-Administratief
Diploma('s)	Moderne Bedrijfsadministratie (MBA) Vakopleiding Bedrijfsadministratie & Accountancy (VBA®)
Examen	Kostencalculatie niveau 5
Niveau	vergelijkbaar met hbo-ad
Versie	6.0
Geldig vanaf	01-12-21
Vastgesteld op	01-01-21
Vastgesteld door	Bestuur Nederlandse Associatie voor Examinering
Bijzonderheden	geen

Eind- en toetstermen								
*) = Zie toelichting								
K = Kennisvragen B = Begripsvragen T = Toepassingsvragen A = Analysevragen								
1	De kandidaat kan van de diverse kostensoorten berekeningen maken.				K	B	T	A
1.1	De kandidaat kan berekeningen maken met grond- en hulpstoffen.						x	
1.2	De kandidaat kan kostprijsberekeningen maken met afval en uitval.						x	
1.3	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot de technische voorraad en economische voorraad.						x	
1.4	De kandidaat kan voorraadkosten berekenen rekening houdende met interestkosten, kosten van opslag en bestelkosten.						x	
1.5	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot de kosten van grond en andere investeringen in kapitaalgoederen (CAPEX).						x	
1.6	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot de kosten van diensten van derden.						x	
1.7	De kandidaat kan berekeningen maken van <ul style="list-style-type: none"> • de rationele capaciteit; • de overcapaciteit; • de overcapaciteit t.g.v. seizoensinvloeden; • de overcapaciteit t.g.v. reservecapaciteit; • de overcapaciteit t.g.v. ondeelbaarheid van duurzame; productiemiddelen. 						x	
1.8	De kandidaat kan berekeningen maken van het ondernemingsverlies t.g.v. irrationele overcapaciteit.						x	
1.9	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot de standaardkostprijs bij massaproductie en van de voorcalculatie bij stukproductie.						x	
1.10	De kandidaat kan de afschrijvingskosten en de boekwaarde van een duurzaam productiemiddel berekenen als afgeschreven wordt op basis van: <ul style="list-style-type: none"> • een vast percentage van de aanschafprijs; • een vast percentage van de boekwaarde; • het gebruik van het duurzaam productiemiddel; • de annuïteitenmethode. 						x	
1.11	De kandidaat kan de economische gebruiksduur van een duurzaam productiemiddel berekenen en kan hiertoe de afschrijvingskosten bij jaarlijks veranderende restwaarden van het duurzaam productiemiddel, de cumulatief complementaire kosten en de jaarlijkse en cumulatieve interestkosten over het gemiddeld per jaar geïnvesteerde vermogen berekenen.						x	
2	De kandidaat kan de kostenverbijzonderingsmethoden toepassen.				K	B	T	A
2.1	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot de normale en werkelijke bedrijfsdrukke, constante en variabele kosten.						x	
2.2	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot de opslagmethode.						x	
2.3	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot de productiecentramethode via de stapsgewijze methode.						x	
2.4	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot activity based costing (ABC).						x	
3	De kandidaat kan kostenbudgettering en kostenbewaking toepassen.				K	B	T	A
3.1	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot een vast, variabel en gemengd budget.						x	
3.2	De kandidaat kan met betrekking tot de bedrijfseconomische analyse van de verschillen tussen voor- en nacalculatie berekeningen maken van het begroot en werkelijk resultaat volgens de categorische en de functionele opstelling.						x	
3.3	De kandidaat kan budgetresultaten berekenen.						x	
3.4	De kandidaat kan het bezettingsresultaat bij productie, verkopen en seizoensinvloeden berekenen.						x	
3.5	De kandidaat kan efficiëncyresultaten en prijsresultaten berekenen.						x	

	3.6	De kandidaat kan het verkoopresultaat berekenen.			x	
	3.7	De kandidaat kan het afvalresultaat en het uitvalresultaat berekenen.			x	
4	De kandidaat kan verschillende kostencalculaties maken.		K	B	T	A
	4.1	De kandidaat kan berekeningen maken met betrekking tot het resultaat en de balanswaardering met behulp van de direct costing en absorption costing.			x	
	4.2	De kandidaat kan het verschil in resultaat berekenen en verklaren tussen direct costing en absorption costing.			x	
	4.3	De kandidaat kan berekeningen maken mbt de break-evenafzet, break-evenomzet en veiligheidsmarge.			x	
	4.4	De kandidaat kan de differentiële kostencalculatie toepassen ingeval van productieuitbreiding of incidentele orders.			x	
5	De kandidaat kan optimaliseringsvraagstukken oplossen.		K	B	T	A
	5.1	De kandidaat kan berekeningen maken om tot een onderbouwde keuze te komen: <ul style="list-style-type: none"> • tussen leasing of koop van een duurzaam productiemiddel; • of een nieuwe productietechniek rendabel is; • tussen uitbesteden of zelf produceren (indifferentiepunt). 			x	

TOETSMATRIJS	
Diplomalijn(en)	Financieel-Administratief
Diploma('s)	Moderne Bedrijfsadministratie (MBA) Vakopleiding Bedrijfsadministratie & Accountancy (VBA®)
Examen	Kostenrekening niveau 5
Versie	6.0
Geldig vanaf	01-12-21
Toetsvorm	online
Toetsduur	2 uur (120 minuten)
Totaal aantal vragen	15
Geslaagd bij	55% van het totaal aantal te behalen punten *)
Toegestane hulpmiddelen	woordenboek rekenmachine

Eindterm	Toetsterm(en)	%age pnt min	%age pnt max	Vraagsoort **)	K	B	T	A
1	1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6	5	6	open			x	
1	1.2	0	12	open			x	
1	1.7, 1.8	5	6	open			x	
1	1.9	5	6	open			x	
1	1.10	5	6	open			x	
1	1.11	11	12	open			x	
2	2.1, 2.2	5	6	open			x	
2	2.3, 2.4	8	9	open			x	
3	3.1	5	6	open			x	
3	3.2, 3.3, 3.4, 3.7	5	6	open			x	
3	3.5	0	6	open			x	
3	3.6	0	12	open			x	
4	4.1	0	12	open			x	
4	4.2	5	6	open			x	
4	4.3	5	6	open			x	
4	4.4	0	6	open			x	
5	5.1	8	9	open			x	

Verdeling beheersingsniveaus in percentage van het aantal punten:

K	B	T	A
		100%	

De verdeling in punten en beheersingsniveau kan 5% afwijken van de opgegeven waarden.

*) Iemand met 55,99% van het totaal aantal te behalen punten is niet geslaagd.

**) Een open vraag is een vraag waarbij een kandidaat zelf een antwoord moet formuleren. Bij een gesloten vraag maakt een kandidaat een keuze uit gegeven opties.

Voor een voorbeeld van door de Associatie gebruikte vraagsoorten, [klik hier](#).